

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.09.1968, sp. zn. 1 Cz 27/68, ECLI:CZ:NS:1968:1.CZ.27.1968.1

Číslo: 5/1969

Právní věta: Pro určení výše výživného k nezletilému dítěti jsou rozhodné reálné výdělečné schopnosti a možnosti každého z rodičů, jež jsou dány nejen jejich subjektivními vlastnostmi (fyzickou zdatností, vzděláním, pracovní zkušeností apod.), ale i okolnostmi objektivního rázu, zejména existencí pracovních příležitostí přiměřených uvažovaným vlastnostem rodičů.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 30.09.1968

Spisová značka: 1 Cz 27/68

Číslo rozhodnutí: 5

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Výživné, Výživné dítěte

Předpisy: 94/1963 Sb. § 85
§ 96

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Sokolově uložil rozsudkem ze 4. 5. 1967 otci placení výživného pro nezletilou E. v částce 200 Kčs měsíčně od 1. 8. 1965; současně mu povolil splátky na dlužné výživné od 1. 8. 1965 ve výši 100 Kčs měsíčně. Vycházel z toho, že otec je osobou se změněnou pracovní schopností, že může vykonávat jen administrativní práce a že by si vydělal jako administrativní pracovník 1.000 Kčs měsíčně.

Krajský soud v Plzni změnil rozsudkem z 21. 11. 1967 rozsudek soudu prvního stupně tak, že otci uložil zaplatit dlužné výživné pro nezletilou E. za dobu od 1. 8. 1965 do 29. 10. 1966 částkou 3.000 Kčs v měsíčních splátkách po 100 Kčs počínaje prosincem 1967.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že byl rozsudkem krajského soudu porušen zákon a zrušil jej.

Z odůvodnění:

Soudy obou stupňů vycházely ze správné zásady vyplývající z § 85 odst. 2 a § 96 odst. 1 zák. o rod., je třeba při určení výživného přihlížet k reálným výdělečným schopnostem a možnostem každého z rodičů. Tyto předpoklady nejsou však dány jen subjektivními vlastnostmi rodičů (fyzická zdatnost,

vzdělání, pracovní zkušenost, apod.), ale i některými okolnostmi objektivního rázu, zejména existencí pracovních příležitostí přiměřených uvažovaných vlastnostem rodičů.

Soud prvního stupně zjistil, že otec dítěte je vzhledem k svému onemocnění vleklým ložiskovým zánětem ledvin a vývodových cest močových osobou se změněnou pracovní schopností a že je schopen výkonu administrativních prací. Otec však nenastoupil do zaměstnání a stěžoval si různým orgánům a redakcím, že nemá možnost najít zaměstnání. ONV v B. mu proto zaslal dotazník k žádosti o důchod; otec se nedostavil k vyšetření zdravotního stavu a odmítl důchod. Poznatky o zdravotním stavu otce čerpal soud prvního stupně z lékařských nálezů z 13. 1. 1961 a 11. 1. 1962.

Krajský soud převzal zjištění soudu prvního stupně, navíc však dodal, že otci byla nabízena různá zaměstnání odborem sociálního zabezpečení ONV v B. i jinde. Ztotožnil se i s názorem soudu prvního stupně, že si otec mohl vydělávat měsíčně alespoň 1.000 Kčs.

Ustanovení § 85 odst. 2 a § 96 odst. 1 zák. o rod. ukládají soudu, aby při stanovení výživného vycházel z výdělečných možností rodičů, jak již bylo zdůrazněno. Avšak i úvaha o výdělkových možnostech musí být řádně skutkově doložena tak, aby bylo patrné, že povinný byl nejen schopen vykonávat určité zaměstnání, ale že měl i reálnou možnost, aby mohl nastoupit na příslušné pracovní místo, a že bezdůvodně nevyužil této příležitosti a možnosti.

Soudy rozhodovaly za dobu od 1. 8. 1965 do budoucna; přesto se spokojily při objasňování pracovní schopnosti otce dítěte s lékařskými nálezy vydanými před třemi až čtyřmi lety. Od té doby se však mohl zdravotní stav otce změnit, ať již zhoršit nebo zlepšit. Bylo úkolem soudů, aby v této souvislosti provedly důkaz znaleckým posudkem o zdravotním stavu otce v rozhodné době.

Soudy nezkoumaly rovněž, jaké bylo původní zaměstnání otce, popř. jakou má školní a odbornou průpravu, a vycházely z toho, že může vykonávat jenom administrativní práce; měly se zabývat tím, zda neměl možnost širšího pracovního uplatnění, a to případně i při manuální práci na takovém pracovišti, které by mu zdravotně vyhovovalo.

Konečně zůstalo nevyšetřeno, jaká konkrétní pracovní místa byla otci nabídnuta, zda by byl na ně přijat a jakou by měl možnost výdělky; nelze považovat za postačující jen zjištění krajského soudu, že otci byla nabízena místa odborem sociálního zabezpečení ONV v B. i jinde.

Krajský soud, ačkoli věděl z odvolání otce, že týž je trestně stíhán pro příživnictví, neprovedl důkaz příslušnými spisy okresní prokuratury v B.; i výsledků šetření shromážděných v těchto spisech měl využít k objasnění skutkového základu projednávané věci.

Z uvedeného je patrné, že řízení před krajským soudem zůstalo neúplným a že zjištěný skutkový stav nebyl dostatečným podkladem pro spravedlivé rozhodnutí ve věci. V řízení a rozhodnutí krajského soudu došlo tak k porušení zákona v ustanoveních § 6, 120, 132 o. s. ř. ve spojení s ustanoveními § 85 odst. 2 a § 96 odst. 1 zák. o rod.